

NORÐOYASTEVNAN '94

Saman við saks- inum í 55 ár

Saksurin gongur framvegis hjá fyrsta føroyskt útbúna hárskeranum

Uppi undir Brúnni í Klaksvík býr Eskild Norðbúð. Hóast hann er farin um tey sjeiti, so er hann framvegis virkin sum hárskeri ella harrafrísør, sum tað nú verður nevnt.

— Ferðin er ikki hin sama, sum hon var, tá hon var upp á tað mesta. Eg seti góða tíð av til hvørt viðskiftafólkið, og um tað er neyðugt, so fari eg við bilinum eftir eldru kundunum og koyri teir til hús aftur, tá klippingin er liðug, og vit hava havt eitt hugnaligt prát, greiðir Eskild barberurin, sum klaksvíkingar plagdu at siga, frá.

Hann var fyrsti føroyingurin, sum lærði til hárskeri og rakara. Tað gjørdi hann hjá Valdemar Poulsen, sum helt til, har DER nú er í miðbýnum í Havnini. Val-

demar hevði lært í Danmark, og Eskild fór í læru hjá honum í 1939.

Hvussu bar tað til, at tú fært at læra til barber, fregnast vit. Eskild dugir væl at práta og greiða frá. Tey evnini hava komið honum til góða í klippistovuni, tá nógv fólk sat og bíðaði, og vit fáa aftur nú staðfest, at hegnið at greiða frá er framvegis í lagi:

— Eg átti ein mammubeiggja, sm æt Kristoffur í Búðunum. Hann hevði í eini tjúgu ár búð í Amerika og kom heim aftur at búgva umleið 1930. Hann hevði verið inni hjá Valdemar Poulsen, og hesin hevði spurt, um hann kendi nakran í Klaksvík, sum hevði hug at læra.

Mammubeiggja visti, at eg

hevði hug til handverk, og tá hann kom norður aftur, hevði hann á orði við meg um at læra til barber. Hetta var óhoyrt í Føroyum, men morbróðir mundi frá Amerika vita, at framtíð var í hesum. Eg fór suður, og mær dámdi væl frá fyrsta degi. Nógv fólk kom inn, t.d. nógvir av lögtingsmonnunum, sum komu at raka sær, so har var nógv at frætta ymsa staðni frá í landinum.

Amboðini vóru ikki so framkomin. Elverk var í Havnini, men elmeigin var ógvuliga dýr, tí havnamenn høvdu oljurikið elverk á Rundingi, og tað skuldi gjaldast. Eg haldi, at prisurin fyri kilovattíman í Havnini var fleiri ferðir so høgur, sum hann var í Klaksvík,

har vatnorka varð nýtt.

Hetta gjørdi, at elmeigin var nýtt sum minst. Vit høvdu ein kolfýrdan ovn, og hann varð umframt til hita eisini nýttur at hita vatn til vask. Tað kundi vera heitt inni, tá sólin stavaði niður í takvindeyga, men vit noyddust at hava ovnin brennandi, tí vatnið skuldi vera fløtt.

Drúgt at venja klaksvíkingar

Tá Eskild var liðugur at læra, fór hann norður aftur til Klaksvíkar, og á bartalsmessu 1943, sama dag sum lögtingsval var, varð klippi- og rakistovan latin upp í kjallaranum hjá Símun Andreassen ella Símun hjá Hildu, sum búið í Akursmørk.

Valið var í samkomuhúsinum, sum stóð omanfyri, so tað nakað av fólkið beinanvegin. Men tað tók drúga tíð at venja klaksvíkingar at koma til barberin í vanligari arbeiðstíð. Tað hevði verið vanligt, at tey, ið kliptu, gjørdu tað um kvøldarnar, og hugburðurin var, at barberurin skuldi arbeiða frá klokkan trý og til út móti miðnætt.

Smátt um smátt broyttist hetta, soleiðis at arbeiðið var frá klokkan átta og til klokkan sjei.

— Leygarkvøld plagdu vit at hava opið til klokkan níggju, men seinni varð leygardagurin bara viðfán-ingur. Eg royndi at halda fast við vanliga arbeiðstíð, men tá skipsmenn komu aftur um kvøldarnar og heittu á meg, og eg visti, at teir tíðliga morgunin eftir skuldu heim til familjuna í útoyggjunum, so var eg sjálvsagt lagaligur. Tað kom meiri enn so fyrri, at so at siga øll manningin kom eitt kvøld, og tað var serliga hugnaligt at práta við teir, meðan teir bíðaðu eftir hvørjum øðrum.

Helm og klippistova

Tá Símun hjá Hildu fór at handla í 1945, flutti Eskild í kjallaran hjá Erik Lassen, og trý ár seinni fóru tey í húsini við Sandin, og klippistovan flutti hagar, hon var

Ein altíð fryntligur og smílandi barberur. Her klippir hann abbasoninum Júst. Mynd jan

til sonurin Anfinn gavst at klippa.

— Vit høvdu eitt gott heim. Konu fann eg heiman av Sandi. Hon var komin til Klaksvíkar at tæna hjá Dorius Hvidbro, tá vit vórðu trúlovaði. Hon kom til persónliga trúgv, meðan hon tænti har, og hvussu stóran týðning tað hevur havt fyrri meg og okkum øll, ber ikki til at greiða frá. Tá Poulina fór í 1990 var tað ómetaligur saknur, sum ongin kann seta seg inn í, sum ikki hevur verið úti fyrri slíkum missi.

— Vit høvdu eydnuríkt lív saman. Eg arbeiðdi í klippistovuni, har tað var nógv fólk og mangan lívligt. Tosið lagaði seg eftir tí, sum var frammi, t.d. um seyð um heystarnar, lembing um várarnar, hoygging um summarið, og tá tað var í Klaksvík, so var altíð fiskari og serliga útróður og ikki at gloyma fíðbólturin uppi.

Og uppi á gekk Poulina og syrgdi fyrri mær og teimum trimum dreingjunum og var keldan til tann hugna, sum

bæði vit og øll tey, ið stukk inn á gólvíð, hava notið gott av, minnst Eskild aftur á.

Góða tíðarskeiðið

Klaksvíkin vaks ógvuliga nógv tíðarskeiðið eftir, at Eskild var farin at klippa. Og tað var nógv at gera.

— Kristoffur mammubeiggi fekk rætt, tá hann longu í 1939 spáddi, at tað var framtíð í klippingini. So við og við vandi fólkið seg til regluliga at røkja hár og skegg. Men rakiarbeiðið datt burtur, samstundis sum meiri varð gjørt við hárið.

Besta tíðarskeiðið var fram móti 1970, áðrenn Beatalmar komu við langa hárinum. Seinni fóru hárfriðkanarkonur at klippa, tað høvdu tær gjørt lítið við frammanundan, men fyrri klippistovuna kendist tað ikki í so stóran mun sum langa hárið.

Nøkur ár fekst Eskild lítið við klipping. Heilsan var einki at reypa av, og so

Teir hugna sær, abbin og abbasonurin - og gleða seg til Norðoyastevnu. Mynd jan

Til BLAÐSØLURNAR

sosialúrinn aftur ÚTSELDUR?

Boðið so beinanvegin frá á tlf. 11820.

Uttanfyrri vanl. arbeiðstíð upplýsir telefonsvararin hvar ringjast skal fyrri at fáa fleiri bløð.

Tíðindablaðið **SOSIALURIN**